Onderwerp: Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz -concept jaarverslag en jaarrekening 2022 -concept tweede begrotingswijziging 2023 -concept begroting 2024 met het meerjarenperspectief 2025-2027

Vergaderdatum:	27 juni 2023	Registratienr:	Z/23/188321 336130
Portefeuillehouder:	L. de Koster	Steller:	Sanders, Wiel

Aan de Raad

Voorstel:

1. kennis te nemen van het door GR Omnibuzz vast te stellen concept jaarverslag en de voorlopige jaarrekening 2022 van de GR Omnibuzz;
2. in te stemmen met de door GR Omnibuzz vast te stellen begrotingsstukken - zijnde de gewijzigde begroting 2023, de concept begroting 2024 en het meerjarenperspectief 2025-2027 - en geen zienswijze in te dienen.

Inleiding:
Omnibuzz is een gemeenschappelijke regeling (verder: GR) die verantwoordelijk is voor de uitvoering van het vraagafhankelijk- oftewel doelgroepenvervoer in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) voor 30 Limburgse gemeenten. In 2022 is het klantenbestand van Omnibuzz toegenomen van 38.406 klanten naar 39.092 (+1,7%); dit zijn inwoners van de deelnemende gemeenten die een indicatie hebben gekregen voor het vraagafhankelijk vervoer.

Het dagelijks bestuur van de GR Omnibuzz zendt in overeenstemming met artikel 19 en 20 van de GR Omnibuzz aan de deelnemende gemeenten de voorlopige jaarrekening 2022, conceptbegroting 2024 en het meerjarenperspectief 2025-2027. Daarnaast ziet Omnibuzz aanleiding om de begroting 2023-1 te wijzigen c.q. te actualiseren (begroting 2023-2). Het dagelijks bestuur heeft de voorlopige jaarrekening en de ontwerpbegroting inclusief de begrotingswijziging 2023-2 goedgekeurd en op 4 april 2023 ter kennisname aan de colleges van B&W en de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten toegezonden. Op 19 april 2023 heeft een digitale bijeenkomst plaatsgevonden voor raadsleden waarin uitgebreide uitleg is geboden over de voorliggende verantwoordingsstukken door Omnibuzz.

<u>Relevante ontwikkelingen</u>

1. *Vervoer: aard/volume/ kosten*

- De invloed van de coronapandemie is overduidelijk en werkt op vele aspecten door. Tot 2020 was in de 30 deelnemende gemeenten op totaalniveau een stijging in het vervoer waar te nemen. Deze beweging kwam in 2020 tot stilstand; in 2021 liet eveneens een grote, maar weliswaar minder ernstige, terugval zien. Het jaar 2022 was het jaar waarin de pandemie langzaam maar zeker beheersbaar werd en nagenoeg alle maatregelen in het vervoer werden losgelaten. Het vervoer nam daardoor weer toe ten opzichte van eerste twee 'corona- jaren, maar was nog steeds in vergelijking met 2019 31,9% lager. Dit maakt het lastiger om begrotingen strak op te stellen en compliceert het maken van passende (beleids-)keuzes.

- Omnibuzz heeft net als in de eerste corona jaren wederom vaccinatievervoer georganiseerd.

- Het openbaar vervoer (OV) bleek voor de klanten van Omnibuzz gedurende de pandemie vanwege het open karakter een minder geschikt alternatief. Bovendien leiden aanpassingen in de lijnvoering in Limburg tot minder aanbod en groeien de gebieden waar het OV op steeds grotere afstand van de voordeur komt te staan. Ook de kwaliteit van het OV in Limburg lag afgelopen jaar herhaaldelijk onder vuur. Doordat het OV ook met personeelstekorten te kampen heeft, is er sprake geweest van bovenmatige uitval van treinen en bussen. Het OV biedt hierdoor in steeds mindere mate een passend en aantrekkelijk alternatief voor mensen met een beperking. Deze ontwikkeling staat haaks op de ambitie om OV-gebruik onder klanten juist te stimuleren.

- Er wordt een groeiende zorgbehoefte bij klanten geconstateerd. Het gaat hierbij vooral om mensen met dementie/verward gedrag. Dit heeft gevolgen voor de uitvoering van het vervoer en de dienstverlening aan klanten via de telefoon. Het uitvoeren van ritten en het verwerken van rit- en informatieaanvragen kost daardoor gemiddeld meer tijd.

- De actualiteit leidt tot forse prijsstijgingen in 2023. De NEA-index die contractueel van toepassing is op de vervoerstarieven valt voor 2023 historisch hoog uit, namelijk 13,7%. Ook bij andere bedrijfsvoeringkosten ziet Omnibuzz forse indexaties. Ook de recente cao-afspraken resulteren in forse verhogingen. Dit alles leidt tot structurele kostenstijgingen, zelfs als de dienstverlening en omvang van het vervoer op hetzelfde niveau blijven.

2. *Tekorten aan personeel in de vervoerssector*
   Ondanks de continuïteitsafspraken met de vervoerders zijn toch contracten van chauffeurs beëindigd door de terugval in het zorgvervoer. Veel chauffeurs zijn daardoor vertrokken en uitgeweken naar andere sectoren. Terugkeren is niet vanzelfsprekend als het vervoer weer in omvang toeneemt. Voor veel vervoerders is het een uitdaging om voldoende gekwalificeerde chauffeurs aan te trekken en te behouden. Omnibuzz heeft samen met de vervoerders een wervingscampagne opgezet die positieve resultaten laat zien.

3. *Wijziging GR Omnibuzz*
   In 2021 is een wijziging van de GR Omnibuzz voorbereid naar aanleiding van een wetswijziging in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (wijziging Wgr per 1 juli 2022). In deze wijziging is ook een uittredingsregeling uitgewerkt. Bijbehorend conceptwijzigingsvoorstel wordt samen met andere Gemeenschappelijke Regelingen in Limburg in 2023 voorgelegd ter besluitvorming door de raad.
   In de aanloop hier naartoe is er al voor gekozen de GR Omnibuzz per januari 2023 aan te passen in verband met het wijzigen van de afrekensystematiek met de gemeenten. Dit resulteerde ook in een wijziging van de oorspronkelijke begroting 2023 (2023-0 -> 2023-1).

Aan welke global goals draagt dit voorstel bij?
Dit voorstel draagt bij aan Global Goal nr. 3 (Goede gezondheid en welzijn) en 16 (Sterke publieke diensten).

Argumenten:
1. Verantwoording van het begrotingsjaar 2022 (jaarrekening)
Over de eerste twee maanden van 2022 werd nog coronacompensatie uitbetaald. Tot 1 juli voor iedereen, vanaf 1 juli alleen nog voor Wmo-klanten. In totaal werden 14.900 vaccinatieritten uitgevoerd. Verder blijkt uit klanttevredenheidsonderzoek dat de dienstverlening door Omnibuzz door klanten wordt gewaardeerd met een 8,2. Dit ondanks het feit dat het chauffeurstekort niet opgelost kon worden en zich met name in de zomermaanden sterk manifesteerde. Klanten wordt gevraagd om een stukje medewerking door op drukke tijden 15 minuten vroeger of later te willen reizen. Dat heeft de vervoerders kennelijk 'lucht' verschaft. Het percentage 'loosmeldingen' is uitgekomen op 2,1%. De oorzaken die ten grondslag hieraan liggen, zijn veelal fouten door de klant bij het boeken of simpelweg vergeten een reis geboekt te hebben. Met de provincie is gewerkt aan het actieplan 'Iedereen mobiel' waarin samenwerking is afgesproken om mensen zo veel mogelijk zelf in hun vervoerbehoefte te laten voorzien.
In 2022 hebben de Omnibuzz klanten in totaal 902.952 ritten gemaakt, daar waar dat in 2021 nog 737.566 (2020: 687.847) ritten waren. Dit is een stijging ten opzichte van 2021 van 22,4%. Echter, daarmee lag het vervoersvolume nog altijd 31,9% lager dan in het 'normale' jaar 2019. Voor Beekdaelen zijn in 2022 84.880 zones gereden, in 2021 67.106. Dat is een stijging van 26,49%. Ten opzichte van het 'normale' jaar 2019 (118.871 zones) een daling van 28,59%.
Uit de jaarrekening blijkt een positief resultaat van ruim € 3,3 miljoen. Een van de voornaamste oorzaken hiervan is de daling van de vervoerskosten t.o.v. de begroting 2022-1 met € 2,7 miljoen. Daarnaast werden twee bestemmingsreserves ingezet ter dekking van daartoe bestemde kosten, te weten de bestemmingsreserve ICT (€ 223.000) en de bestemmingsreserve personeel (€ 157.000).
Omdat Omnibuzz beschikt over voldoende weerstandsvermogen stelt het dagelijks bestuur voor om het positief jaarrekeningresultaat 2022 van € 3.382.235 uit te betalen aan de deelnemende gemeenten; voor Beekdaelen betekent dit € 80.357.

Een rechtmatige verantwoording over 2022 met positief resultaat.

In de verantwoording over 2022 komen geen onjuistheden naar voren. De jaarrekening sluit aan op de kaders en de tussentijdse begroting(s)wijziging met de daaraan gestelde uitgangspunten. Covid 19 heeft wederom geleid tot een bijzondere situatie waarin Omnibuzz goed en accuraat heeft gehandeld ten aanzien van de continuïteit van het doelgroepenvervoer, zowel intern als extern. De vervoerders zijn in overeenstemming met de daarvoor geldende landelijke richtlijnen financieel gesteund.

Het saldo van de algemene reserve bedraagt per 31 december 2022 € 900.000 en komt hiermee tussen de afgesproken minimum- en maximumpositie (€ 520.000/ € 1.308.000). Aanvulling van de reserve is daarmee niet aan de orde.

2. *Uitgangspuntennotitie begroting 2023-2 en 2024 en het meerjarenperspectief 2025-2027*

De uitgangspuntennotitie biedt het beleidsmatig en financieel kader voor de begrotingen 2023-2 en 2024 en het meerjarenperspectief 2025-2027. De notitie is onder andere gebaseerd op het Bedrijfsplan Doelgroepenvervoer van Omnibuzz.

Een helder kader voor 2023 en verdere jaren.

Op basis van de missie en visie in het Bedrijfsplan Doelgroepenvervoer van Omnibuzz, een terugblik en evaluatie van al gerealiseerde zaken en een omgevingsanalyse, legt Omnibuzz in dit document vast wat in de periode 2023 (en verdere jaren) de te realiseren doelstellingen zijn waarbij invulling wordt gegeven aan de bepalingen van artikel 34b van de Wgr.

3. *Tweede begrotingswijziging 2023 (2023-2)*

In de begrotingswijziging 2023-1 werd de wijziging van de afrekensystematiek doorgevoerd. In deze tweede begrotingswijziging wordt een extra bijdrage gevraagd in de gestegen kosten (afgerond € 749.000). Van Beekdaelen wordt een extra bijdrage van €18.628 gevraagd. Dit met name vanwege de gestegen NEA-index (13,7%) die vooral de vervoerskosten opdrijft. Daarnaast heeft ook de loonsverhoging van ruim 9% zijn invloed op de begroting.
In de eerste begroting 2023 was gerekend met een NEA-index van 3,5% terwijl deze is uitgekomen op 13,7%. Per saldo heeft dit geleid tot een stijging van de kosten van 10%.
Het vervoersvolume 2023-2 is gebaseerd op de gerealiseerde zones in 2019 (laatste volledige jaar voor corona), verminderd met een afslag van 7,5%. De totale kosten komen voor Beekdaelen daarmee uit op € 791.527.

Vervoer	€ 614.359
Indirecte vervoerskosten	€ 82.176
Overheadkosten	€ 94.992
Totaal	€ 791.527

Een realistische, te verklaren, begrotingswijziging 2023-2.

Door de gewijzigde vervoersstromen, grotendeels als gevolg van de pandemie, stelt Omnibuzz voor de initiële begroting 2023 opnieuw bij te stellen omdat het vervoer weliswaar is toegenomen maar in mindere mate dan gedacht. In begroting 2023-0 en 2023-1 was geen afslag toegepast. Het hanteren van de realisatie over 2019 met een afslag van 7,5% wordt realistisch geacht. Het niet indienen van een zienswijze ligt ook voor de begroting 2023-2 voor de hand.

4. *Conceptbegroting 2024 & meerjarenperspectief 2025-2027*

Voor 2024 hanteert Omnibuzz het vervoersvolume van 2019 met een afslag van 5%. Voor 2025 wordt wederom uitgegaan van het vervoersvolume van 2019, maar met een afslag van 2,5%. Voor de jaren 2026 en 2027 wordt geen afslag toegepast.

De begroting 2024 komt uit op een totaalbedrag van € 28.783.288 (2023-2: € 27.529.466; 2023-1: € 26.780.680). Voor Beekdaelen betekent dat dat een bijdrage wordt gevraagd van € 827.643. Dit bedrag kan als volgt worden gespecificeerd naar de diverse onderdelen:

Vervoer	€ 654.131
Indirecte vervoerskosten	€ 82.272
Overheadkosten	€ 91.240
Totaal	€ 827.643

Ten opzichte van de begroting 2023-2 (jaarschijf 2024) stijgt de begroting van Omnibuzz met ongeveer € 1,2 miljoen. Dit wordt voor bijna € 950.000 veroorzaakt door hogere vervoerskosten. De regiekosten stijgen met € 180.000 als gevolg van de cao-verhoging van 2%. Op de beheerkosten denkt men ongeveer € 26.000 lager uit te komen doordat de stijging in de energiekosten (€ 8.000) worden gecompenseerd door dalingen op o.a. de accountantskosten, automatisering en applicaties e.d.

Een begroting 2024 met meerjarig perspectief die realistisch is.

De stijgende vervoerskosten hebben doorwerking op de begroting 2024 en het meerjarig perspectief. Het hanteren van de realisatie over 2019 met een afslag van 5% voor 2024 wordt realistisch geacht. Ook wordt het realistisch geacht om voor 2025 weer uit te gaan van het vervoersvolume van 2019 met een afslag van 2,5% en voor de jaren 2026 en 2027 geen afslag toe te passen. Het niet indienen van een zienswijze ligt ook voor déze begroting voor de hand.

Kanttekeningen en risico's:
Corona heeft duidelijk gemaakt dat de toekomst onzeker is. Het valt niet uit te sluiten dat het vervoer weer fors zal aantrekken wanneer de gebruikers weer meer vertrouwen krijgen; daarmee stijgen onlosmakelijk de kosten. Verder zijn er risico's door onverwachte zaken als een nieuwe virusuitbraak, faillissement van vervoerders en daardoor een lagere continuïteit van het vervoer.

Financiën:
Jaarrekening 2022:

In de begroting 2022 van de gemeente Beekdaelen was voor de kosten van Omnibuzz een raming opgenomen van € 716.183. De werkelijke uitgaven over 2022 waren € 647.657 waarbij onttrekking bestemmingsreserve ICT (€ 6.941) en onttrekking reserve personeel € 4.890 plaatsvindt.
Per saldo is er een voordelig resultaat van € 80.357.

Het positieve resultaat wordt met name veroorzaakt door lagere vervoerskosten van ruim € 2.7 mln. t.o.v. de bijgestelde begroting 2022. Dit komt vooral omdat er structureel minder gereisd is in 2022, mede als gevolg van de COVID-19 pandemie. De gewijzigde begroting 2022 is gebaseerd op het vervoersvolume van 2019, rekening houdend met een afslag van 5%. De kosten van 2022 zijn gebaseerd op de vervoersvraag 2022 inclusief coronacompensatie (alleen in de maanden januari/ februari 2022), flexibel tarief, meerkosten vervoer, NEA-kortingsafspraken en het vaccinatievervoer.
Dit afsprakenkader, in combinatie met de vervoersvraag, leidt tot deze forse daling van de vervoerskosten.
Het positieve resultaat is verwerkt in de concept-jaarrekening 2022 van de gemeente Beekdaelen.

Begrotingswijziging 2023-2:

Voor het jaar 2023 vraagt Omnibuzz een bijdrage van de gemeente Beekdaelen van € 791.527. Middels een begrotingswijziging wordt de begroting voor 2023 naar boven bijgesteld met een bedrag van € 18.628. Deze stijging wordt veroorzaakt door loon- en prijsstijging.
In de 1ste BURAP 2023 van de gemeente Beekdaelen wordt de hogere bijdrage verwerkt. Dekking vindt plaats door inzet van de stelpost "loon- en prijsstijging"..

Begroting 2024 e.v.:

De prognose van het vervoersvolume is gebaseerd op het gerealiseerd vervoersvolume 2019. Dit is het vervoersvolume van vóór de coronapandemie, hetgeen als uitgangspunt aangehouden blijft gezien de afhankelijkheid van ontwikkelingen en afspraken daaromheen.

Resumerend ziet de ontwikkeling van de geraamde bedragen er als volgt uit:

Bedragen in €

	Bijstelling 2023	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Begroting 2024 - 2027 Omnibuzz	791.527	827.644	827.644	827.644	827.644
Meerjarenbegroting 2023-2026 Beekdaelen	772.899	772.899	772.899	772.899	772.899
verschil - = voordelig + = nadelig	+ 18.628	+ 54.745	+ 54.745	+ 54.745	+ 54.745

Het nadelige verschil wordt veroorzaakt door loon- en prijsstijgingen. Dekking vindt plaats door inzet van de stelpost "loon- en prijsstijging".

De begroting 2024 en meerjarenbegroting 2025-2027 GR Omnibuzz worden verwerkt in het Meerjarenperspectief bij de Kadernota 2024 van de gemeente Beekdaelen.

Vervolgtraject en verantwoording:
Na de besluitvorming dient het dagelijks bestuur van Omnibuzz in kennis worden gesteld over het feit dat de gemeente Beekdaelen heeft besloten in te stemmen met de door GR Omnibuzz vast te stellen begrotingsstukken - zijnde de gewijzigde begroting 2023, de concept begroting 2024 en het meerjarenperspectief 2025-2027 - en geen zienswijze indient. Hiervoor is een brief opgesteld die toegevoegd is aan deze nota.

Communicatie:
Behalve het genoemde hierboven is verdere communicatie ten aanzien van dit voorstel niet noodzakelijk.

Bijlage:

Meegestuurd:

- 1. Raadsbesluit
- 2. Aanbiedingsbrief Omnibuzz
- 3. Jaarverslag 2022 GR Omnibuzz
- 4. Bijlage tabellen jaarverslag 2022 Omnibuzz
- 5. Begroting 2023-2 GR Omnibuzz
- 6. Begroting 2024 met het meerjarenperspectief 2025-2027 GR Omnibuzz
- 7. Uitgangspuntennotitie bij de begroting 2023-2, 2024 en meerjarenperspectief 2025-2027 GR Omnibuzz
- 8. Brief aan het dagelijks bestuur van Omnibuzz inzake de zienswijze

***Ter inzage gelegd**:*
Geen.

Burgemeester en wethouders van Beekdaelen,

De secretaris,	De burgemeester,
Mevr. Mr. S.M.J. Troisfontaine	Dhr. ing. E. Geurts